

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

**Vaccinatie tegen
baarmoederhalskanker, een
belangrijke stap voorwaarts en toch
veel verzet**

**Jaarcongres MPA Alumni,
15 april 2011, Den Haag**

Roel A. Coutinho

Center for Infectious Disease Control
National Institute for Public Health and the
Environment
Bilthoven

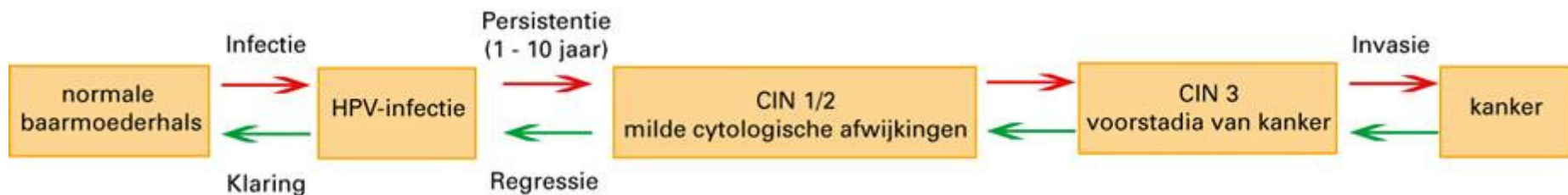
Academic Medical Center
University of Amsterdam

15 april 2011

Infectie met humaan papillomavirus en baarmoederhalskanker

- Humaan Papillomavirus - HPV
- seksueel overgedragen > baarmoederhals / cervixepitheel.
- Infectie gaat ongemerkt voorbij, soms persistentie.
- Na 15 à 20 jaar kan het nog steeds latent aanwezige virus afwijkingen in de cellen veroorzaakt hebben (CIN2/3).
- Dit kan overgaan in baarmoederhalskanker.

Preventie van baarmoederhalskanker

Screeningsprogramma, bevolkingsonderzoek

gestart in 1976, geherstructureerd in 1996:

- uitstrijkjes elke 5 jaar bij vrouwen 30-60 jaar
- jaarlijks 600 à 700 gevallen opgespoord; 200 à 250 sterfgevallen

Van de doelgroep doet 66% mee aan het bevolkingsonderzoek.
Elk jaar worden 800.000 vrouwen gescreend.

Geen afwijkingen	96 van 100
Niet goed te beoordelen	1 tot 2 van 100
Lichte afwijking	2 van 100
Ernstige afwijking	Minder dan 1 van 100
Baarmoederhalskanker	2 van 10.000

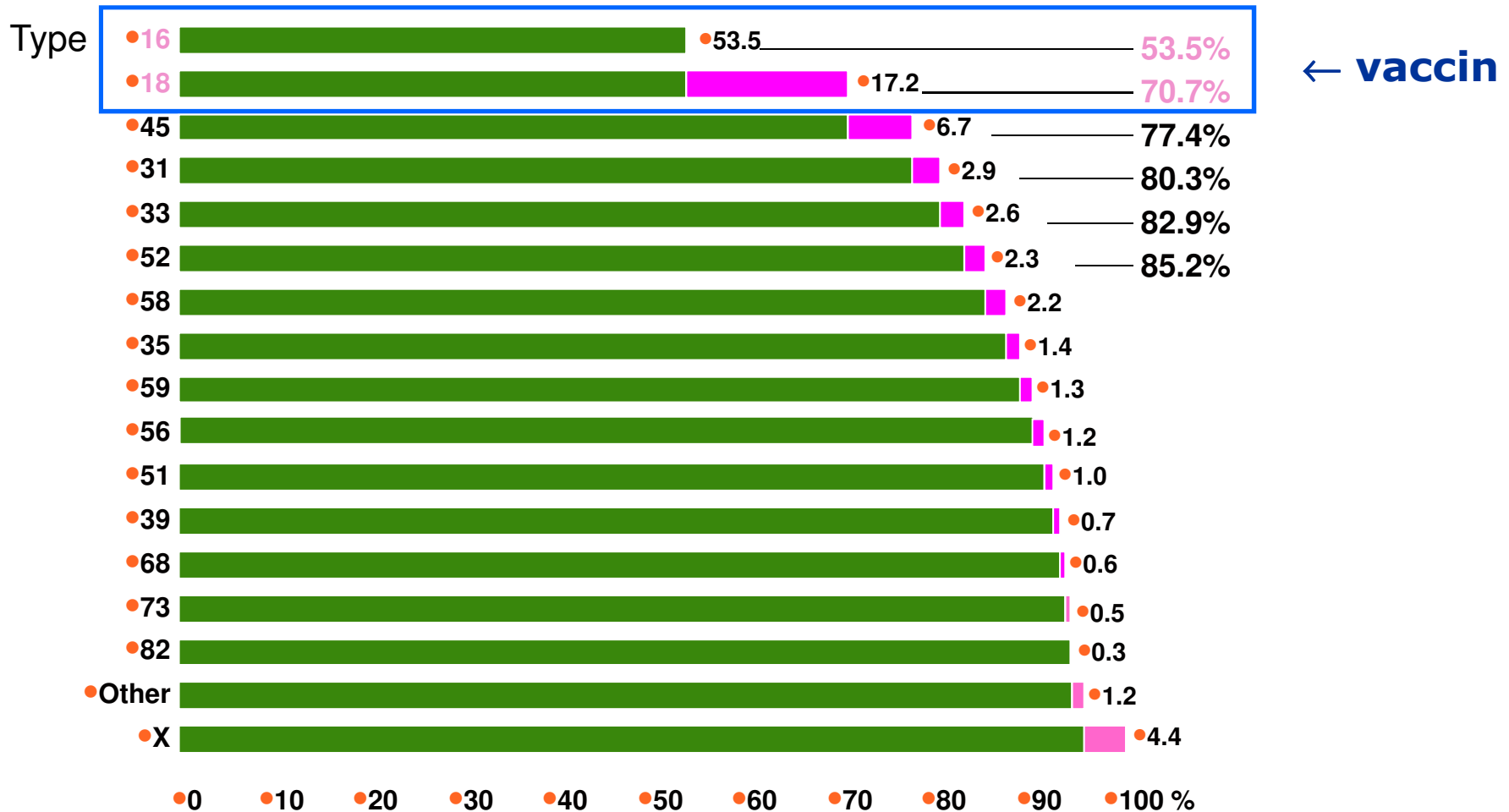
Preventie van baarmoederhalskanker

Screenen = secundaire preventie, maar ...
virus → vaccinatie
dus primaire preventie mogelijk

- >100 typen HPV; >40 genitale typen
- 13 kankerverwekkende typen
- velerlei klinische manifestaties: van 'gewone' wratjes, genitale wratjes tot kanker van baarmoederhals, vulva, penis, anus.

Cumulatieve frequentie van HPV-typen bij baarmoederhalskanker

Afwegingen van de Gezondheidsraad Wat pleit vóór dan wel tegen opname in RVP?

- Pro
- Bewezen effectiviteit tegen HPV infectie en voorstada cervixca
- Verwachte halvering aantal ziekte- en sterfgevallen
- Gunstig bijwerkingenprofiel

Con

- Hoge kosten per gewonnen levensjaar bij huidige vaccinprijs op de markt / bij de apotheek

Onzeker

- Werkzaamheid: reductie baarmoederhalskanker?
- Effectiviteit bij jonge meisjes, jonger dan in trials?
- Duur bescherming? Herhalingsvaccinatie?
- Typeverschuivingen?
- Zeldzame nog onbekende bijwerkingen?
- Acceptatie door de bevolking: doelgroep en ouders?

Zembla over invloed van de industrie

- Actieve bewerking van de markt
  - Publiek
  - Professionals
  - Gezondheidsraad
- "Alle onderzoek is door de industrie gedaan!"
- Vaccins toegelaten tot de markt
- door onafhankelijke autoriteit
- (EMA – European Medicines Agency)
- op basis van internationaal vastgelegde eisen

Epidemiologen in NTVG: Onvoldoende gronden voor opname HPV in RVP

- Urgentie van het probleem   Andere kankers groter probleem
- Effectiviteit niet bewezen   Plausibiliteit van bewijs bij effect op HPV-infectie en CIN2/3 (98% effectief)
- Duur bescherming   Zes en half jaar persistente antistoffen
Titers hoger dan na natuurlijke infectie
- Getest op oudere kinderen methode   'Bridging' studies geaccepteerde
- Veiligheid, b.v. anafylaxie   Leek verhoogd in eerste periode, later niet bevestigd (Australië); restloos herstel.

Introductie van HPV-vaccinatie

Bivalent vaccin HPV16, HPV18 (Cervarix ®); 0-1-6 maanden

- 12-jaar-oude meisjes in Voortgezet Onderwijs
Jong! Maar je moet infectie vóór zijn!
- "Massavaccinatie"-sessies georganiseerd door GGD'en

Gestart met inhaalcampagne in maart 2009: meisjes geboren in '93-'96

Rijksvaccinatieprogramma (RVP) gepland voor september 2009,
maar uitgesteld tot voorjaar 2010 bij anticipatie op de griepandemie

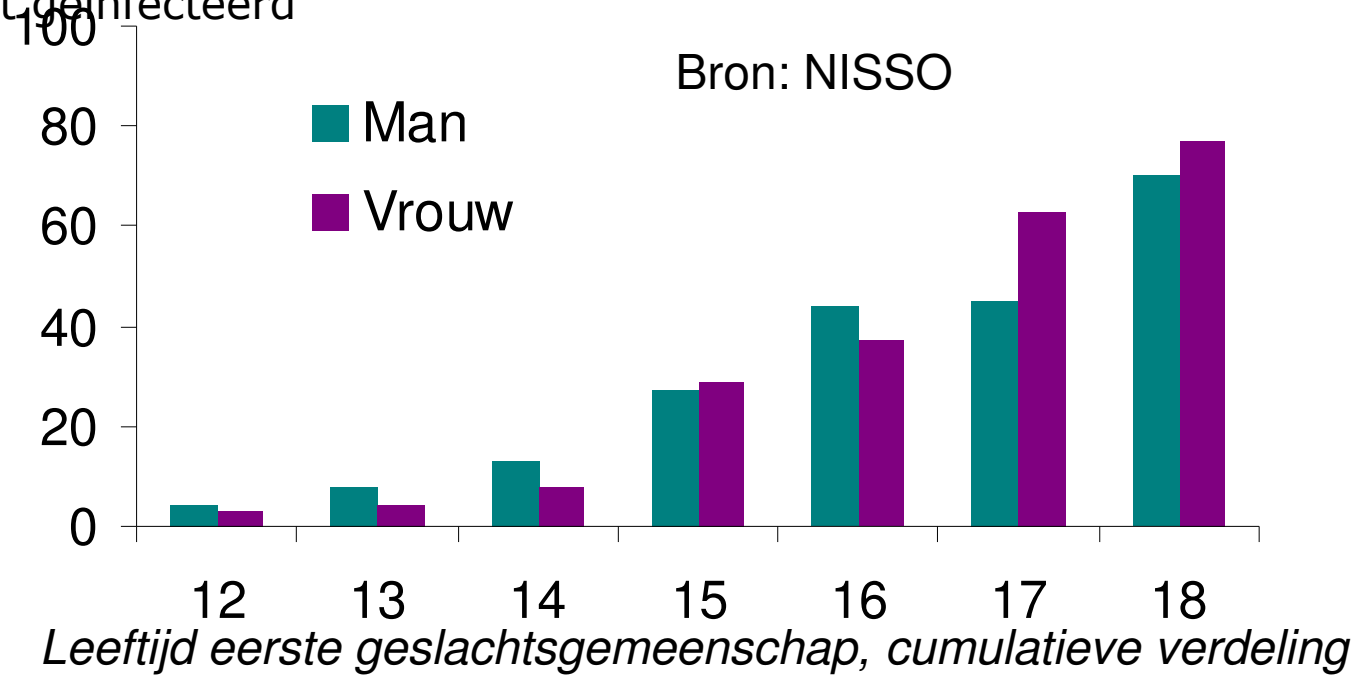

Doelgroep vaccinatie

10-12 jarige pre-pubers

- meisjes
- nog niet geïnfecteerd
- USA 30% binnen 1 jaar na sexueel debuut geïnfecteerd

Kernboodschap

- Baarmoederhalskanker is een ernstige ziekte, waar je je nu tegen kunt beschermen.
- Vaccinatie tegen baarmoederhalskanker maakt deel uit van vaccinatiepakket van de overheid.
- Alle meisjes geboren op of na 1 januari 1997 krijgen een inenting tegen baarmoederhalskanker aangeboden.
- Meisjes geboren in 1993 tot en met 1996 ook.

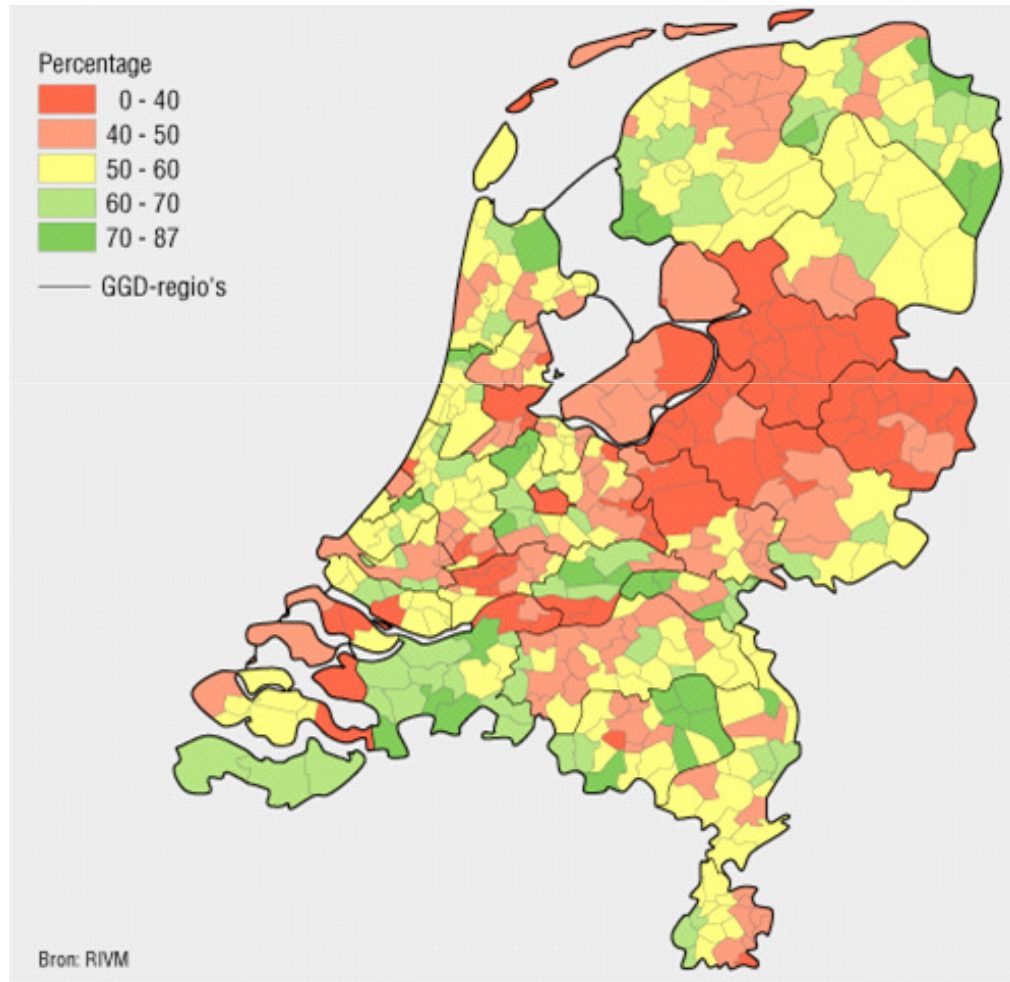
Introductie HPV-vaccinatie tegen baarmoederhalskanker

Heftige discussie laait op
Deelname aan RVP niet meer vanzelfsprekend

HPV vaccine coverage by municipality catch-up campaign march 09

1e dose 50,5% -
2e dose 49,1% -
3e dose 45,0%
*Regionally ranging
from 31% to 61%*

- Eenrichtingscommunicatie: interactie met de doelgroep in een dialoog, in plaats van alleen maar een boodschap brengen.
- Gebruik de nieuwe media (internet fora) ook, in plaats van louter traditionele communicatie (folders, posters).
- Ga ook in op onzekerheden en emotionele kant van de beslissing, niet louter feiten.
- Meer individuele benadering bij meer kleinschalige aanpak van de vaccinatie in plaats van de grootschalige massavaccinatiecampagne die weinig interactie met de doelgroep toelaat.

Vernieuwde voorlichtingscampagne

- Vaccinatie is **VEILIG** en **ZINVOL**. Meisjes en moeders helpen zodat ze samen een goed besluit kunnen nemen (minimagazine).

- Het gevoel dat het goed is om aan de HPV-vaccinatie mee te doen.

Dit wordt door diverse deskundigen, ook ervaringsdeskundigen, uitgedragen, bijvoorbeeld op de website prikensbescher.nl.

- Veel aandacht voor het beantwoorden van vragen.
- Aanwezigheid op websites en webfora waar de doelgroep komt.

voor ouders/verzorgers en hun dochter(s)

Zoek

Home Inenting in het kort Antwoorden Actueel

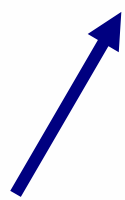
Heeft het zin?

Is het veilig?

Chat spreekuur
Vragen over de HPV-inenting?
Meld je aan voor het chat spreekuur.

Carlijn (13) en moeder	Truus de Graaf (NVI)	Nienke Esselink, huisarts	Amber 13 jaar
Ingrid Drijfhout (RIVM)	Sarida, moeder	Jolande, moeder	Ghita 13 jaar
G. Kenter, gynaecoloog	Henny, moeder	Minister Klink (VWS)	Marjan Berk, schrijfster

Disclaimer

twitter

Login Join Twitter!

Hahahah strax baarmoederhalskanker prik halen en dan maatschappelijke stage

about 2 hours ago via web

naka97
'Naka

HABBO

Mijn vrienden > Mijn groepen > Mijn kamers > [Mijn](#) [Log uit](#)

[Naar Hotel](#) 395 Habbo's in het hotel

Nimiq Community Safety Credits kopen

Home Mijn pagina Habbo ID settings Habbo Club Ontvangstcomité

Oude Habbo > Naar Habbo Hotel >

Nimiq: Sweet dreams are made of cheese.

Omkleiden > 122 Credits 107 Clubdagen over 4861 Pixels

Schrijf uitnodigingscodes altijd goed op! Ze kunnen later niet opnieuw worden opgevraagd. Codes kan je doorgeven via de messenger in het hotel of via Mochel.

Je hebt nog 8 uitnodigingen over. Schrijf hem goed op! Maak een uitnodiging voor een vriend of vriendin.

LAATSTE NIEUWS

De HPV-inenting

Heb jij al besloten? [Lees meer >](#)

Winnende archeologen > 5-mrt-2010

Nieuw: Habbo Report > 3-mrt-2010 [Meer nieuws >](#)

Highlights Groepen > >

Mijn vrienden > Mijn groepen > Mijn kamers > [Help](#) [Log uit](#)

[Naar Hotel](#)

Nimiq Community Safety Credits kopen

Home Mijn pagina Habbo ID settings Habbo Club Ontvangstcomité

Nieuws

Vandaag

De HPV-inenting >
[De ZELDZAME H-Rex >](#)

Vorige week

[Winnende archeologen >](#)
[Nieuw: Habbo Report >](#)
[Habborazzil >](#)
[Habbo Hotel is vernieuwd! >](#)
[Aanpassingen Wisselkoers >](#)

De HPV-inenting

Gepost 8-mrt-2010 [Competities](#), [Overig](#), [\[ADVERTENTIE\]](#)

Heb jij al besloten?

Ben je een meisje en vorig jaar 12 geworden? Dan heb je een uitnodiging voor de HPV-inenting gehad. De prik is een bescherming tegen baarmoederhalskanker. Laat je je nu inenten, dan loop je minder kans om deze ernstige ziekte ooit te krijgen.

Waarom nu?
Het lijkt alsof baarmoederhalskanker heel ver weg is. Toch moet je nu al beslissen of je je laat inenten. Huisarts Nienke Esselink vertelt dat je HPV meestal oploopt door seksuele

PRIKEN BESCHERM
Laat je inenten tegen baarmoederhalskanker

RIVM quiz

-Beantwoord de vragen over de HPV-inenting.
-Stuur het formulier uiterlijk vrijdag 19 maart naar ons op.
-Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Hoe groot is de kans dat je ooit een HPV-infectie oploopt?

40%
 60%
 80%

Van de HPV-inenting kun je wat spierpijn krijgen. Waar voel je dat?

In je bovenarm
 In je been
 In je onderrug

Kan HPV alleen door vrijen worden overgedragen?

Ja
 Nee, ook door andere seksuele handelingen

...doit krijgt is flink over de helft. Het virus kan ook Je ziet vaak dat seks begint met elkaar aanraken, rus al overdragen." Het is dus belangrijk om de wordt.

enarm. Om het vaccin goed te laten werken, is er g je waarschijnlijk een beetje spierpijn in je arm, e prikken al gehad en vond het meevallen: "Je Een pleister erop en je kon weer gaan. De prik en pijn."

aat er daarom thuis over. Als jullie nog vragen peciale site: prikenbescherm.nl. Je vindt er aan het woord komen. Ook is er nieuws en een un je zelfs meedoen aan een chat spreekuur of

ntwoord drie vragen over de HPV-inenting en weet [bescherm.nl](#). Succes!

Mod Tools

Room tool for this room

Chatlog for this room

User info

Ticket browser

xxxxdaiske: *pakt blode haarverf*

xxxxdaiske: *zet trug*

Bep: *Zingt* Ban de Amsterdamse grachten...

xxxxhabbo91kx: moet je nog geld?

Laat je inenten tegen baarmoederhalskanker

★ > **essiebessie11**

26. apr 201

doe gewoon tuurlijk ga je er neit dood aan en als je dat wel gaat dat is het waarschijnlijk niet aar danken maar had je het zelf al ofzo.... gewoon doen!!!

★ > **A Little Bit Of Shh** 🌟 🟢

26. apr 2010 12:32

dat was niet in Nederland ? , en ik heb ze alle drie al lang gehad en leef nogsteeds :)

★ > **DIANxPRINCESS**

26. apr 201

Dood gegaan door die prik? Sorry, dat is wel heeeeeeel ongeloofwaardig. Ik heb hem een maand g gehad en ik heb helemaal NIETS. Ja, oke 3 dagen spierpijn en dat is het dan. Doodgaan door die op zeg? Als je er dood aan zou gaan zouden ze hem niet geven.

Project details

Welcome: marjon@rivm
Total postings found: 3,480
New buzz found: 41
Active queries: 29 [show](#)

[My reports](#) [Log out](#) [Help](#)

Recent Postings

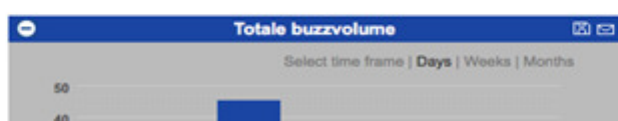
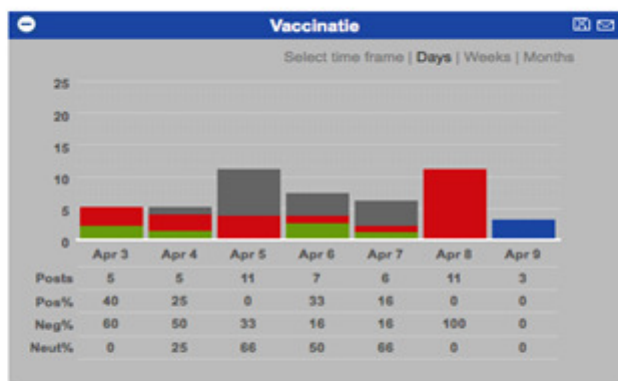
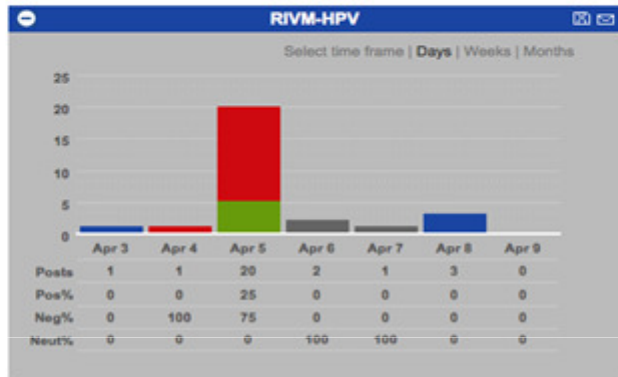
Select:

twitter.com
nieuwagein.nl: Start vaccinatie tegen baarmoederhalskanker in Nieuwegein <http://bit.ly/aKyHdm>
Posted: 2010-04-09

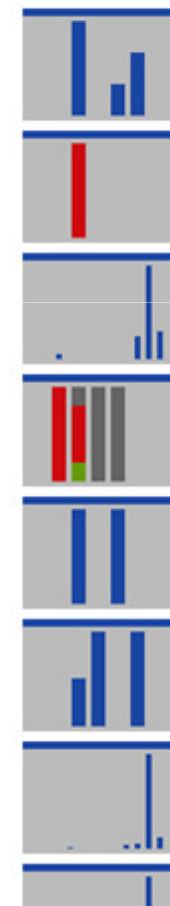
gezondheid.blog.nl
Beetje zielig Niek, als er berichten komen die te moeilijk voor je worden dan ga je nokken. En hoezo ZOEK EEN LEVEN?? Er zijn heel veel meisjes die gr...
Posted: 2010-04-09

gezondheid.blog.nl
ZOEK EEN LEVEN!!! En ik kom hier niet meer terug want ik ga het uitzetten dat ik mails over reacties krijg. Hah!
Posted: 2010-04-09

bndestem.nl
RUCPHEN - In een overwegend feestelijke vergadering heeft de gemeenteraad van Rucphen gisteravond zijn definitieve samenstelling gekregen voor de kome...
Posted: 2010-04-09

Index Graphics

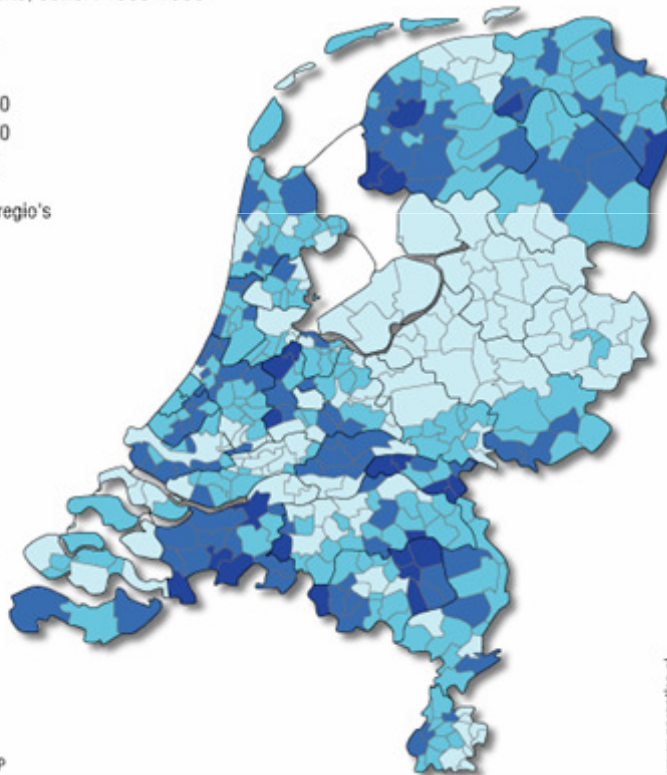
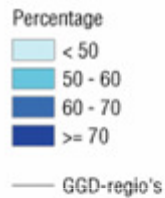

Opkomst HPV

Gemiddelde opkomst inhaalcampagne gestegen van 47% naar 52,2%.
Gemiddelde opkomst RVP 51,9% (nog toename verwacht: derde prik)

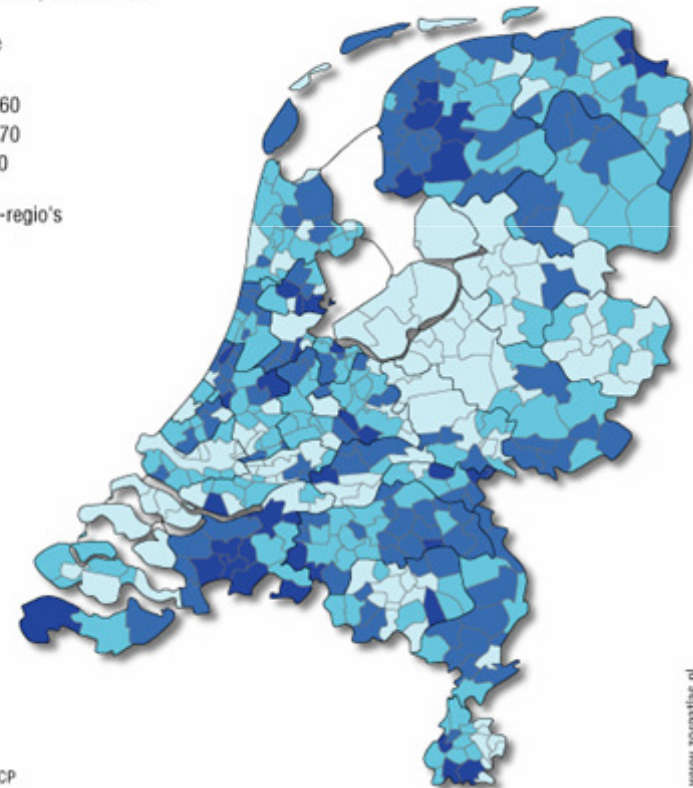
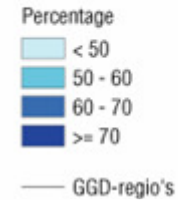
HPV-vaccinaties, inhaalcampagne 2009-2010
per gemeente, cohort 1993-1996

Bron: RIVM-RCP

www.zorgatlas.nl

HPV-vaccinaties 2010
per gemeente, cohort 1997

Bron: RIVM-RCP

www.zorgatlas.nl

Met dank aan:

- Marina Conyn
- Marjon Huibers
- HPV projectteam